Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Poliittinen osasto

Asianumero
Asiakirjan tunnus

Päivämäärä

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023 (HE 154/2022 vp); Ulkoministeriön lausunto; Kriisinhallinta

Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon mukaan kriisinhallinta on keskeinen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan väline, jolla tuetaan konfliktien ratkaisua, konfliktien jälkeistä vakauttamista ja turvallisten yhteiskuntien rakentamista. Sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistumalla vaikutetaan Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen. Osallistuminen on osa kansainvälistä yhteistyötä ja vastuunkantoa, jolla samalla vaikutetaan myös Suomen ja Euroopan turvallisuuteen.

Kriisinhallinnan parlamentaarinen komitea piti tärkeänä Suomen aktiivista osallistumista kriisinhallintaan ja suositti, että osallistumista sotilaalliseen kriisinhallintaan tulee vahvistaa niin, että vähimmäislähtökohtana on vuoden 2020 osallistumis- ja määrärahataso. Valtioneuvoston puolustusselonteossa, EU-selonteossa ja Afrikka-strategiassa tuodaan myös esiin aktiivisen kriisinhallintaosallistumisen merkitys.

Suomi osallistuu tällä hetkellä yhdeksään sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon yhteensä noin 335 sotilaalla YK:n, EU:n ja Naton sekä kansainvälisen Isisin vastaisen koalition puitteissa. Suomen suurin yksittäinen operaatio-osallistuminen on YK:n UNIFIL -operaatio Libanonissa. Suomi osallistuu operaatioon osana ranskalaista reservipataljoonaa noin 200 sotilaalla. Suomi osallistuu myös YK:n UNTSO -operaatioon Lähi-idässä sekä MINUSMA -operaatioon Malissa. EU-operaatioissa Suomella on tällä hetkellä yhteensä lähes 40 sotilasta neljässä eri operaatiossa: EUTM Somalia, EUTM Mali, EUNAVFOR MED Irini sekä EUTM Mosambik. Kansainvälisen Isisin vastaisen koalition Operation Inherent Resolve (OIR) –operaatioon Irakissa Suomi osallistuu noin 70 sotilaalla. Suomi valmistautuu kasvattamaan osallistumistaan Naton KFOR-operaatiossa Kosovossa noin 70 sotilaaseen nykyisestä 20 sotilaan osallistumistasosta. Lisäksi Suomi osallistuu Naton Irak-operaatioon (Nato Mission Iraq, NMI) neljällä sotilaalla.

Sotilaallisen kriisinhallinnan menot ovat viimeisten vuosien aikana pysytelleet reilun 100 miljoonan euron tasolla (ulkoministeriön ja puolustusministeriön pääluokat yhteensä). Kuluvana vuonna menojen arvioidaan olevan noin 117 milj. euroa. Vuodelle 2023 sotilaalliseen kriisinhallintaan esitetään yhteensä 114,7 milj. euroa (ulkoministeriön hallinnonalan osuus 50,68 milj. euroa ja puolustusministeriön 63,99 milj. euroa). Sotilaallisen kriisinhallinnan kehystaso on vuosina 2023–2026 noin 110 miljoonaa euroa vuodessa.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	s-posti, internet
Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	e-post, internet
Postal Address	Office	Telephone	Fax	e-mail, internet

Siviilikriisinhallintatehtäviin Suomi osallistuu tällä hetkellä noin 125 lähetetyn asiantuntijan panoksella. Suomen lähettämät asiantuntijat toimivat EU:n, YK:n ja Etyjin operaatioissa sekä EU:n neuvoston, Etyjin ja Naton sihteeristöissä. Osallistumistasoa laski vuonna 2022 Ukrainan ETYJ:n tarkkailuoperaation (SMM) loppuminen, jossa Suomella oli noin 20 tarkkailijaa. Nostaaksemme siviilikriisinhallinnan osallistumistasoa hallitusohjelman määrittelemään 150 asiantuntijan tavoitteeseen 2023 mennessä, lähetämme asiantuntijoita muun muassa kansainvälisen rikostuomioistuimelle ICC:lle (5) ja EU:n Ukrainan-operaatioon (5) tukemaan kansainvälisten rikosten tutkintaa. Lisäksi painopisteitä tulevaisuudessa ovat EU:n operaatiot ja Suomen ETYJ:n puheenjohtajuuskauden tukeminen siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden kautta.

Suomalaisia asiantuntijoita on EU-operaatioissa tällä hetkellä noin 60. YK:n siviilikriisinhallinnan merkitys on kasvanut ja Suomen osallistuminen on vakiintunut noin 20 poliisin tasolle. Tavoitteena on jatkaa tällä tasolla myös tulevina vuosina. Valtioneuvoston kehyspäätöksellä siviilikriisinhallintamomentille on vuodelle 2023 osoitettu 19,25 miljoonaa euroa.

Lähetystöneuvos Markus Teir

Tehtävänimike Nimenselvennys

Liitteet Napsauta tähän hiirellä ja kirjoita liitteiden nimet kukin omalle rivilleen. Rivinvaihto enterillä.

Jakelu Vastaanottajat

Tiedoksi Tiedoksi saajat